

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ŠALČININKŲ RAJONO POLIKLINIKOS 2026 – 2028 METŲ KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Korupcijos prevencijos VšĮ Šalčininkų rajono poliklinikoje programa (toliau – Programa) parengta siekiant užtikrinti veiksmingą ir kryptingą korupcijos prevenciją ir kontrolę VšĮ Šalčininkų rajono poliklinikoje bei nuosekliai ir kompleksiskai formuoti korupcijai atsparią aplinką.

2. Programoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme ir kituose įstatymuose.

3. Programa parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Nacionaline darbotvarke korupcijos prevencijos klausimais, patvirtinta 2022 m. birželio 28 d. Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. XIV-1178 „Dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais patvirtinimo“ ir atitinkamais nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais įgyvendinimo planais, Specialiųjų tyrimų tarnybos parengtu Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadovu bei kitais teisės aktais, kuriuose nurodomos korupcijos rizikos mažinimo priemonės.

4. Programa apima VšĮ Šalčininkų rajono poliklinikos (toliau – Įstaigos) veiklos sritis.

5. Ši Programa pagrįsta bendradarbiavimu su visuomene, korupcijos prevencijos, ilgalaiškumo, skaidrumo ir atsakomybės neišvengiamumo principais.

6. Programos tikslai ir uždaviniai siejami su korupcijos rizikų mažinimu ir žmogaus teisių bei laisvių užtikrinimu.

7. Programa padės vykdyti kryptingą korupcijos prevencijos politiką, o programos įgyvendinimo priemonės padės užtikrinti skaidresnę, veiksmingesnę ir viešesnę Įstaigos veiklą. Taip pat ši Programa padės plėtoti antikorupcinę veiklą, įgyvendinant Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas, susijusias su korupcijos prevencija.

8. Programa įgyvendinama pagal Korupcijos prevencijos VšĮ Šalčininkų rajono poliklinikos programos įgyvendinimo 2026–2028 m. priemonių plane nurodytas korupcijos rizikos mažinimo priemones.

II SKYRIUS PROGRAMOS TIKSLAI, UŽDAVINIAI

9. Programos tikslai:

9.1. kryptingos korupcijos prevencijos politikos vykdymas, skaidresnės, veiksmingesnės ir viešesnės Įstaigos darbuotojų veiklos užtikrinimas;

9.2. Įstaigai įdiegti bendrus elgesio standartus;

9.3. didinti visuomenės antikorupcinį sąmoningumą, netoleranciją korupcijai ir skatinti veikti skaidriai ir sąžiningai, netoleruojant korupcijos ar kito nesąžiningo elgesio;

9.4. siekti, kad Įstaiga ne tik formaliai įgyvendintų priskirtas korupcijos prevencijos priemones, tačiau ir imtųsi aktyvių veiksmų bei atvertų duomenis, kad visuomenė ir kiti asmenys

turėtų galimybę sužinoti apie veiklą kuriant korupcijai atsparią aplinką, rodant, kad Įstaiga netoleruoja korupcijos, yra aktyvi antikorupcijos srityje, kuria korupcijai atsparią aplinką, yra skaidri ir atvira savo darbuotojams bei visuomenei;

9.5. siekti skaidrumo, efektyvumo Įstaigos viešųjų pirkimų srityje bei užtikrinti pagrindinį viešųjų pirkimų tikslą – racionaliai naudoti skirtas lėšas;

9.6. korupcijos prielaidų išaiškinimas ir šalinimas, vadovaujantis korupcijos prevencijos principais, bendradarbiavimu su visuomene, jos švietimu bei teisės pažeidimų tyrimu.

10. Programos uždaviniai:

10.1. tobulinti antikorupcinę aplinką;

10.2. didinti Įstaigos veiklos viešumą ir atskaitingumą visuomenei;

10.3. galimų korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, įgyvendinant korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą, siekiant, kad visos lėšos, skiriamos sveikatos sistemai, būtų naudojamos pagal paskirtį ir racionaliai kokybiškoms sveikatos priežiūros paslaugoms teikti, pacientų teisėms ir laisvėms užtikrinti, taip pat poveikis Įstaigos darbuotojams, siekiant atgrasinti nuo galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos;

10.4. analizuoti informaciją apie teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimą, kokybę, prieinamumą, ekonominį efektyvumą, ją sisteminti ir vykdyti prevencines priemones;

10.5. analizuoti informaciją apie galimus korupcijos pasireiškimus Įstaigoje, ją sisteminti ir vykdyti prevencinius veiksmus nustatytiems trūkumams šalinti;

10.6. skatinti glaudesnę ir aktyvesnę bendradarbiavimą su visuomene, ugdant visuomenės narių pilietinę sąmonę ir nepakantumą negerovėms;

10.7. skatinti Įstaigos darbuotojų privačių ir viešųjų interesų derinimą, didinti Įstaigos darbuotojų atsakomybę ir atskaitomybę;

10.8. viešųjų pirkimų skaidrinimas, nuolat vykdant viešųjų pirkimų procedūrų atitikimo galiojantiems teisės aktams stebėseną;

10.9. ugdyti antikorupcinę kultūrą Įstaigoje.

11. Priemonės, kurios sumažins korupcijos apraiškų prielaidas Įstaigoje, ir jų vykdymo terminai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės nurodyti Programos „Programos įgyvendinimo priemonių plane“

12. Įgyvendinus priemones tikimasi, kad:

12.1. bus aktyviau kuriama antikorupcinė aplinka, padidės Įstaigos darbuotojų, visuomenės nepakantumai korupcijai ir kompetencija atpažinti ir valdyti kylančias korupcines veiklas;

12.2. pagerės pacientų ir gydytojų bendravimo kultūra, visuomenė aktyviau prisidės prie korupcijos sveikatos priežiūros sistemoje identifikavimo ir mažinimo, pacientams bus aišku, kas, teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas, turi būti laikoma korupcija, o kas tiesiog netinkamu paslaugų teikimu;

12.3. viešųjų pirkimų srityje bus nuolat prižiūrimi viešieji pirkimai, o įranga (prietaisai) bus perkama pagal parengtas standartizuotas medicininės įrangos technines specifikacijas, o tai, tikimasi, ženkliai sumažins korupcijos apraiškas bei viešųjų pirkimų rizikas.

III SKYRIUS GALIMŲ KORUPCIJOS PRIELAIDŲ ANALIZĖ

13. Galimos institucinės korupcijos prielaidos Įstaigoje:

- 13.1. nepakankamai skaidrūs sprendimų priėmimo procesai, nepakankamas veiklos viešinimas;
- 13.2. nepakankamai išplėtoti darbuotojų motyvavimo ir karjeros sistema;
- 13.3. nepakankamai veiksmingi vidaus kontrolės ir vidaus audito mechanizmai;
- 13.4. nepakankamas darbuotojų atsakomybės ir atskaitomybės principų taikymas kasdienėje veikloje.
14. Galimos struktūrinės korupcijos prielaidos Įstaigoje:
  - 14.1. nepakankamas viešųjų pirkimų organizavimo skaidrumas ir kontrolė;
  - 14.2. nepakankamai aiškus ir skaidrus pacientų registravimo, eilių sudarymo ir paslaugų teikimo procesas;
  - 14.3. galimi pacientų nukreipimo į mokamas paslaugas atvejai, kai nėra pakankamai užtikrinamas informavimas apie nemokamas paslaugas;
  - 14.4. nepakankamas informacinių technologijų panaudojimas veiklos kontrolei ir skaidrumui užtikrinti.
15. Su visuomenės ir pacientų elgsena susijusios korupcijos prielaidos:
  - 15.1. nepakankamas pacientų informuotumas apie jiems priklausančias nemokamas sveikatos priežiūros paslaugas;
  - 15.2. tolerancija neoficialiems atsiskaitymams („padėkoms“) už suteiktas paslaugas;
  - 15.3. pacientų pasyvumas pranešant apie galimus korupcijos atvejus.
16. Galimos teisinės ir organizacinės korupcijos prielaidos:
  - 16.1. nepakankamas vidaus teisės aktų detalumas reglamentuojant veiklos procesus;
  - 16.2. nepakankamai aiškiai apibrėžta atsakomybė už padarytus pažeidimus;
  - 16.3. vidaus kontrolės ir profesinės etikos standartų taikymo trūkumai;
  - 16.4. darbuotojų darbo užmokesčio lygis, kuris tam tikrais atvejais gali didinti korupcijos riziką.

IV SKYRIUS GALIMOS KORUPCIJOS PASEKMĖS

17. Galimos korupcijos apraiškos gali neigiamai paveikti teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybę, jų prieinamumą bei didinti pacientų laukimo eiles.
18. Gali mažėti pacientų pasitikėjimas Įstaiga ir joje dirbančiais specialistais.
19. Gali būti pažeidžiamas lygiateisiškumo principas teikiant sveikatos priežiūros paslaugas, sudarant nevienodas galimybes pacientams gauti paslaugas.
20. Gali blogėti Įstaigos veiklos efektyvumas, skaidrumas ir bendras įvaizdis visuomenėje.

VI SKYRIUS KORUPCIJOS PREVENCIJA

21. Korupcijos prevencija Įstaigoje – tai galimų korupcijos priežasčių ir sąlygų nustatymas bei šalinimas, įgyvendinant Programos priemonių planą, taip pat poveikis Įstaigos darbuotojams, siekiant atgrasyti nuo galimų korupcinio pobūdžio veikų. Tuo tikslu:
  - 21.1. nuolat ir sistemingai analizuojamos galimos korupcijos rizikos ir jų atsiradimo prielaidos Įstaigoje;

21.2. gavus skundus, pranešimus ar kitą informaciją dėl galimų korupcijos atvejų, jie nagrinėjami teisės aktų nustatyta tvarka; pagrįsti įtarimai dėl galimų korupcinio pobūdžio veikų analizuojami ir tiriami Įstaigos kompetencijos ribose;

21.3. reguliariai informuojama visuomenė apie Įstaigoje teikiamas Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) biudžeto lėšomis apmokamas ir mokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas;

21.4. įgyvendinamos priemonės, skirtos darbuotojų antikorpucinei kultūrai ir sąmoningumui stiprinti;

21.5. periodiškai vertinamas Programos įgyvendinimo priemonių veiksmingumas ir rezultatyvumas;

21.6. bendradarbiaujama su korupcinius nusikaltimus tiriančia institucija – Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT).

VII SKYRIUS

VISUOMENĖS ĮTRAUKIMAS Į KORUPCIJOS PREVENCIJOS SVEIKATOS SISTEMOJE PROGRAMOS ĮGYVENDINIMĄ

22. Siekiant užtikrinti visuomenės įtraukimą į korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą Įstaigoje, nuolat:

22.1. skatinamas pacientų ir Įstaigos darbuotojų bendradarbiavimas, stiprinant pilietinį sąmoningumą ir nepakantumą korupcijos apraiškoms;

22.2. įgyvendinamos antikorpucinio švietimo priemonės, didinančios pacientų ir darbuotojų informuotumą apie korupcijos žalą ir prevencijos priemones;

22.3. sudaromos sąlygos pacientams ir kitiems asmenims anonimiškai ar tiesiogiai pranešti apie galimus korupcinius pažeidimus Įstaigoje (telefonu, elektroniniu paštu ar kitomis priemonėmis), o gauta informacija analizuojama teisės aktų nustatyta tvarka;

22.4. periodiškai vertinamas Programos priemonių veiksmingumas, įskaitant pacientų apklausas ar kitus grįžtamojo ryšio gavimo būdus.

VIII SKYRIUS

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS, STEBĖSENA

23. Programos uždaviniams įgyvendinti sudaromas Programos įgyvendinimo priemonių planas (toliau – Planas), kuriame nustatomi tikslai, priemonės, jų vykdymo terminai ir atsakingi vykdytojai.

24. Plano įgyvendinimo priemonės yra neatskiriama šios Programos dalis.

25. Programos įgyvendinimą vykdo Plano vykdytojai pagal jiems priskirtas funkcijas.

26. Programos įgyvendinimo kontrolę, metodinės pagalbos teikimą korupcijos prevencijos klausimais ir stebėseną Įstaigoje vykdo Įstaigos vadovas, taip pat darbuotojas, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę.

27. Ne rečiau kaip kartą per metus darbuotojas, atsakingas už korupcijos prevenciją ir kontrolę, pateikia Įstaigos vadovui ataskaitą apie Programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymą.

IX SKYRIUS

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO VERTINIMO KRITERIJAI

28. Programos įgyvendinimo rezultatyvumas vertinamas vadovaujantis kiekybiniais ir kokybiniais rodikliais:

28.1. vertinamas įgyvendintų ir neįgyvendintų Programos priemonių skaičius bei jų įgyvendinimas nustatytais terminais;

28.2. analizuojamas gautų pranešimų, skundų ir kitų signalų apie galimus pažeidimus skaičius bei jų nagrinėjimo rezultatai;

28.3. vertinamas nustatytų ir iširtų galimų pažeidimų skaičius bei jų pobūdis;

28.4. vertinamas Įstaigos veiklos skaidrumo lygis (pvz., informacijos viešinimo, pacientų informuotumo didėjimas);

28.5. gali būti vertinamas pacientų pasitikėjimo Įstaiga pokytis (apklausų ar kitų grįžtamojo ryšio priemonių pagrindu).

X SKYRIUS

KORUPCINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ TYRIMAS

29. Siekiant užtikrinti veiksmingą korupcinių teisės pažeidimų tyrimą:

29.1. sudaromos sąlygos Įstaigos darbuotojams ir visuomenės nariams anonimiškai ar tiesiogiai pranešti Įstaigos vadovui ar už korupcijos prevenciją atsakingam darbuotojui apie įtarimus dėl galimų korupcijos atvejų;

29.2. gavus skundus, pranešimus ar kitą informaciją dėl galimų korupcijos atvejų, jie nagrinėjami teisės aktų nustatyta tvarka;

29.3. pagrįsti įtarimai dėl galimų korupcinių veikų analizuojami ir tiriami Įstaigos kompetencijos ribose;

29.4. paaiškėjus ar pasitvirtinus informacijai apie galimus korupcijos atvejus, apie tai informuojamas Įstaigos vadovas;

29.5. bendradarbiaujama su korupcinius nusikaltimus tiriančia institucija – Specialiųjų tyrimų tarnyba, taip pat kitomis teisėsaugos institucijomis.

XI SKYRIUS

PROGRAMOS ATNAUJINIMAS

30. Programa peržiūrima ne rečiau kaip kas trejus metus. Korupcijos prevencijos programa, jeigu yra poreikis, gali būti papildoma ir koreguojama dažniau.

31. Įstaigos darbuotojai, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys gali teikti pasiūlymus dėl Programos nuostatų, tikslų ir uždavinių įgyvendinimo bei Priemonių plane numatytų priemonių tobulinimo visą Programos įgyvendinimo laikotarpį.

32. Už korupcijos prevenciją ir kontrolę atsakingi Įstaigos darbuotojai, įvertinę gautus pasiūlymus dėl Programos prioritetų, naujų uždavinių nustatymo ar esamų aktualumo, taip pat Programos įgyvendinimo stebėsenos rezultatus, parengia Programos ir (ar) Priemonių plano pakeitimo projektą. Parengtas projektas teikiamas tvirtinti Įstaigos vadovui arba jo įgaliotam asmeniui.

XII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Programą ir priemonių planą tvirtina ir keičia VšĮ Šalčininkų rajono poliklinikos direktorius.

34. Programa ir Priemonių planas skelbiamas VšĮ Šalčininkų rajono poliklinikos interneto svetainėje.
